

Selmecbánya

2014. december 15. 20:33

A legeredetibb felvidéki bányaváros

A hegyekkel körülvett káprázatos fekvésű Selmecbánya (Banská Štiavnica), a Világörökség része, a közép-szlovákiai bányavárosok legszebbike. Gyönyörű, történelmi hangulatot árasztó óvárosának terei, hangulatos, a domboldalakon kanyargó utcácskái, dombokon magasodó erődítményei, impozáns kálváriája népszerű turistacélponttá teszik. Az utóbbi években idegenforgalmi infrastruktúrája is felnöni látszik a feladathoz, kitűnő szálláshelyek és változatos, színvonalas vendéglátóhelyek várják a látogatókat. A város rövid története

A **Selmeci-hegység** mélyén rejtőző gazdag érlelőhelyek már évezredek óta ismertek voltak, a XI. században a bencés rend kapott bányajogot, a tatárjárás után **IV. Béla** német bányászokat telepített ide és **szabad királyi várossá** tette **Selmecbányát**. A középkor folyamán Európa leggazdagabb **ezüst** lelőhelyei közé tartozó Selmec első virágkorát a XIV. és a XV. században élte. A bányászat eleinte a gazdag helyi polgárság kezében volt, majd később a kincstár lett a tulajdonos.

A török többször is veszélyeztette a várost, elfoglalni azonban sohasem tudta. Az Amerikából beözönlő ezüst dömping miatt kissé visszaesett a város fejlődése, de az új, Selmecen bevezetett számos műszaki újdonságnak köszönhetően a XVIII. századra ismét felvirágzott a város. A városnak a bányászatban betöltött vezető szerepét ismerte el **Mária Terézia**, amikor 1763-ban **Bányászati Akadémiát** alapított Selmecbányán, mely az akkori világ első felsőfokú műszaki iskolájának számított.

Az 1700-as években az ország egyik legnagyobb városának számító **Selmecbányának** 25 000 lakosa volt. Később a bányák kimerülésével a város elvesztette jelentőségét, a hegyek közé zárt települést elkerülte a nagyobb mértékű iparosítás, így meg tudta őrizni középkori és barokk kori képét. Ma már alig több mint 10 000 ember lakik itt, túlnyomórészt szlovákok. A csehszlovák időkben meglehetősen leromlott épületek zömének felújítása az 1993-as **Világörökségre** való felkerülés után megkezdődött. **A város látnivalói**

A **Selmeci-hegység** 900-1000 m magas hegyei közti katlanban fekvő város teraszosan épült, szinte egyetlen egyenes utcája sincsen, minden tere, utcája más szinten fekszik. A szlovák városoktól eltérően nagyon kevés szocialista rombolás látszik a belvárosban, az utcakép meglehetősen egységes, a város teljes belterülete védett műemlék. Hosszú főutcája, a macskaköves, sokszor zavaróan forgalmas **Kammerhofská**, főtere a **Szentháromság-tér** (Námestie Sv. Trojice), ill. a hozzá kapcsolódó **Radnièné námestie**. [Óvár \(Stary Zámok\)](#)

A főter feletti dombot koronázó, egykori gótikus templomból erődde átépített impozáns épület. [Újvár, Leányvár \(Novy Zámok\)](#)

Az óváros déli részén, egy magas dombon álló török ellen épült reneszánsz erődítmény. [Kálvária](#)

A történelmi Magyarország legszebb kálváriája a város keleti szélén, egy 727 m magas vulkanikus kúpról tekint le a városra. **Szentháromság-tér**

A város hosszúkás, lejtős **főterét** (Námestie Sv Trojice) impozáns barokk és reneszánsz házak keretezik, közepén egy monumentális barokk kori **Szentháromság-oszlop**, Dionysius Ignatius **Stanetti** alkotása (1764). A tér déli oldalát a XV. század végén épült **gótikus** stílusú **Szent Katalin-templom** zárja le. Az egyhajós csarnoktemplom **hálóboltozata** figyelemre méltó, legértékesebb részei a gótikus, növénymintás díszítésű **keresztelőkút** és az 1506-ból származó **Madonna-szobor**. A templom csak a nyári hónapokban van nyitva.

A templom mellett álló szép, karcsú tornyos épület az egykori **városháza**, az eredetileg a XIV. században épült ház mai barokkos külsejét a XVIII. században kapta. Különlegessége, hogy a **toronyóráján** lévő mutatók közül a kismutató mutatja a percek, a nagy meg az órákat.

A tér egyik legszebb házában kapott helyet az egyik legnagyobb szlovák festőről, **Jozef Kollárról** elnevezett

galéria. A gyűjtemény legnagyobb kincsei a középkori rejtélyes **MS mester** eredeti faszobrai, **Anton Schmidt** osztrák barokk festő és híres, selmeci festők, **Jozef Kollár** és **Edmund Gwerk** művei. *(Belépő: 2/1 euro, nyitva: máj-szept K-V 09.00-17.00, okt-ápr H-Szo 08.00-16.00)*

Kissé lejjebb, a 6-os szám alatt az egykori **Bányabíróság** (Berggericht) reneszánsz-barokk épületében a Szlovák Bányászati Múzeum **ásványtani kiállítását** rendezték be. A felvidéki bányavidékről származó kőzetek mellett távol, egzotikus országok érdekes ásványait, kristályait is láthatjuk *(nyitva máj-szept: 09.00-17.00, okt-ápr: Sze-V 08.00-16.00, belépő: 2,50/1,50)*

<http://kirandulastippek.hu/news/article/selmecebanya>